

STEMMEN UIT HET VRIJZINNIG CENTRUM DE HOEKSTEEN

VOORBURG - SASSENHEIM/LISSE

Adres: Rozenboomlaan 119, 2274 HK Voorburg
Telefoon 070 386 34 13

Naamsverandering

Vanaf onze geboorte dragen we de voornaam of voornamen die onze ouders ons gegeven hebben. Vroeger was dit vaak een gedeelde naam en werden kinderen vernoemd naar een grootouder of ouder. Je moest uiteraard niet tornen aan dit gebruik en daarbij de beide kanten van de familie tot hun recht laten komen. Tegenwoordig krijgen veel kinderen 'zomaar' een naam die de ouders mooi vinden. Namen worden daarmee ook meer tijdgebonden.

Geregeld is er een bijzonder verhaal aan de naamgeving verbonden en dragen mensen hun naam met trots en plezier. Maar wat nu als iemand niet zo blij is met de gekregen voornaam? Het veranderen van een naam binnen gezinsverband is heel lastig. In een nieuwe vriendenkring of baan werkt dit uiteraard het beste. Sommige mensen dragen dan ook verschillende voornamen in verschillende settings. Mensen die hun naam veranderen doen dat omdat de naam hun om verschillende redenen niet bevalt of omdat die gevoelsmatige, vervelende associaties oproept. Een nieuwe voornaam is dan een nieuwe start. Voor pausen en andere hoogwaardigheidsbekleders is het aannemen of krijgen van een nieuwe naam nog steeds gebruikelijk. Dit is bij hen inderdaad de markering van een zichtbaar nieuw begin.

In de Bijbel kom je diverse naamswijzigingen tegen. Maar de naamsverandering gaat daar niet uit van de naamdrager zelf, maar van God. Abram krijgt, als hij stamvader wordt, de nieuwe naam Abraham. Sarai, zijn echtgenote, gaat Sara heten, wat koningin betekent en zij wordt gezegd door God (Genesis 17:5 en 17:16). Jacob wordt Israël genoemd: Strijder met God (Genesis 32: 29). Op basis van het Joodse gebruik om aan een letter ook een getalswaarde te koppelen, kunnen voor de keuze van een naam vaak meerdere redenen worden gegeven.

Een bekende naamsverandering komen we tegen in Johannes 1:42 waarbij Jezus zijn discipel Simon de nieuwe naam Kefas geeft. De betekenis van het Hebreeuwse Kefas en het Griekse 'Petros' is rots of steen. Petrus wiens volle naam Simon Bar-Jona (zoon van een duif) is, gaat daarmee een krachtigere naam dragen; nu verbonden met een rots in plaats van een duif. (Al kan ik hier uiteraard niet uitsluiten dat Jezus Christus met de naamswijziging (nog) een heel andere bedoeling had.) Jezus zou bovendien gezegd hebben: "Op die rots zal ik mijn gemeente bouwen" (Matteüs 16: 18). Vervolgens worden echter de oude en nieuwe naam geregeld *samen* gebruikt: Simon Petrus.

St. Petrus bij St. Pieter in Rome

In dit nummer o.a.

Van het secretariaat	2
Van het bestuur	2
Vrijzinnigen Nederland	2
Griekse Leeskring	2
Kerkdiensten	3
Licht	3
4 en 5 mei	4/5
Zomeractiviteiten	6/7
AGENDA	8

Kerkdiensten

zondag 4 juni 10.30 uur
Pinksterdienst
thema: *Spreek je uit*
na afloop lunch (zie pag. 3)

zondag 25 juni 10.30 uur
thema: *Levensvragen*

Een typisch Joods gebruik van naamsverandering op basis van de Talmoed is om in situaties van ernstige ziekte de naam van de zieke te wijzigen. In feite als symbolisch gebeuren. Men bidt in de synagoge voor de zieke en zegt daarbij nadrukkelijk dat men zijn/haar naam wijzigt. De nieuwe naam is de naam van een zeer gewaardeerd persoon uit de heilige Schriften. Het gebed voor de zieke met de nieuwe naam zou de genezing dan dichterbij kunnen brengen. Dit lijkt enigszins op het aanroepen van een heilige als bemiddelaar zoals in het katholicisme gebeurt, alhoewel daar niet letterlijk de naam maar de functie van de beschermer of beschermster centraal staat.

Hartelijke groet
Katrijke Bezemer

Van het secretariaat

Overleden op 24 april 2017
Dhr. J.C. Rinner

Van het bestuur

De **nieuwe zakagenda's 2018** zijn besteld en kunnen vanaf de openingsdienst op 24 september worden meegenomen.

Binnenkort worden in de ontmoetingsruimte de **4 zonweringen vervangen**. Gebleken is dat deze in de praktijk erg storingsgevoelig zijn.

Aangezien onze huurders niet in een gesloten omgeving willen zitten, worden de zonweringen geregeld naar beneden of naar boven open gezet. Regelmatig brak het ophangmechanisme.

Wij hebben na lang aarzelen toch besloten alle vier te laten vervangen door minder storingsgevoelige exemplaren.

Op **30 april** is de afdeling Maassluis van de NPB (Vrijzinnigen Nederland) opgeheven. Zij hadden de beschikking over het witte kerkje in Maassluis.

Zomeractiviteiten 2017 van het Vrijzinnig Beraad staan in deze Stemmen op de pagina's 6 en 7. Acht kerken en geloofsgemeenschappen verzorgen van **20 juni t/m 23 augustus** diverse luchtige bijeenkomsten.

Helaas heeft Delta Consort, dat op **zondag 18 juni** een concert 16e en 17e eeuwse muziek zou verzorgen, dit door omstandigheden moeten annuleren.

Simon van Proosdij

Bloemengroet

De bloemen van de maand mei gingen namens u naar mw. H.M. C. van Wingerden

Brief van Vrijzinnigen Nederland betreffende onderzoek toekomst van vrijzinnig pastoraat.

Sommige leden en ook begunstigers hebben onverwachts een brief ontvangen via het landelijk bestuur van Vrijzinnigen Nederland van dr. Frouwke Pistra, onderzoeker Vrijzinnigen Nederland i.s.m. Universiteit voor Humanistiek.

Helaas is niet tevoren met ons bestuur hierover gecommuniceerd. Dat houdt in dat deze brief ook door personen kan zijn ontvangen die door de aard van hun betrokkenheid bij onze vereniging helemaal niet met vrijzinnig pastorale zorg van doen hebben.

Wij betreuren dat dit is gebeurd en vragen u deze brief, tot er nader overleg is geweest met het landelijk bestuur, **terzijde te leggen**.

Namens het bestuur
Simon van Proosdij

Griekse leeskring

Dinsdag 4 juli 14.00 uur.

Onderwerp:
Flavius Josephus (betwist) -
Testimonium Flavianum (levensschets van Jezus Christus)

Locatie: Park Vronesteyn 32,
2272 HS Voorburg.

Zondag 4 juni 10.30 uur Pinksteren (na afloop lunch)

voorganger ds. K. Bezemer

thema: *Spreek je uit*

organist Albert van der Haven

Het Hoeksteenkoor o.l.v. Frits Muusse zingt tijdens de dienst:

Singt dem Herrn

Taizé nr. 24

Wachet auf ruft uns die Stimme

Nicolai/Pepping

Zolang wij ademen

liedboek 657

De collecten zijn bestemd voor:

1e eigen geloofsgemeenschap

2e de Wilde Ganzen (project armoede)

Bloemenbusje bij de uitgang

2 de collecte

Wilde Ganzen bestrijdt armoede wereldwijd, onze manier is uniek. Wij steunen ontwikkelingsprojecten die opgezet zijn door mensen ter plekke, in samenwerking met bevlogen Nederlanders. Dat doen we met onze kennis, ervaring en financiële steun. Zo zorgen we samen voor structurele verbetering.

Na de kerkdienst is er een lunch gepland.

De kosten daarvan zijn € 5,00 p.p.

De lunch bestaat uit:

Rundvleessalade, zalm- en vegetarische salade, bruine broodjes belegd met achterham, kipfilet en jong belegen kaas, koffie of thee, melk en jus d' orange, fruit.

Tot uiterlijk 31 mei aanmelden bij simon.proosdij@kpnmail.nl of per telefoon 070- 386 86 85 tussen 17.00 uur en 19.00 uur.

Zondag 25 juni 10.30 uur

voorganger ds. K. Bezemer

thema: *Levensvragen*

organist Albert van der Haven

Het Hoeksteenkoor o.l.v. Frits Muusse zingt tijdens de dienst:

Tjébjé Pajóm

D. Bortniansky

Messe Brève

C. Gounod

The Lord's prayer

J. Lees

De collecten zijn bestemd voor:

1e eigen geloofsgemeenschap

2e Stichting Arm in Arm

Bloemenbusje bij de uitgang

2 de collecte

De stichting Arm in Arm is de lokale organisatie van SchuldHulpMaatje. Arm in Arm zet vrijwilligers in, - de schuldhulpmaatjes -, die een steuntje in de rug kunnen zijn voor mensen die in de schulden dreigen te raken of die al in een schuldsaneringstraject zijn terecht gekomen.

Licht

De oplossing van een probleem zit niet in de beelden die je zelf in je gedachten oproept. Pas als jij denkt: 'God allemachtig, nou weet ik het ook niet meer', dan heb je het probleem losgelaten. Pas dan kan God doordringen.

Bij het loslaten is er chaos. Dat is één van de betekenissen van Genesis 1: 2,3... *de aarde nu was woest en ledig en duisternis lag op de vloed en de Geest Gods zweefde over de wateren. En God zei: 'Er zij licht; en er was licht'.*

Dan gaat je leven een hoek maken. Je leven gaat dan in een richting die niet binnen jouw causale denken, binnen jouw oplossingen ligt. Binnen dat causale denken was Jezus dood toen hij in het graf lag. De discipelen dachten ook: 'God allemachtig nou weten wij het ook niet meer': maar er kwam buiten hun denken iets nieuws. Iets wat ze in eerste instantie niet eens herkenden. Pas toen Hij het brood brak, zagen bijvoorbeeld de Emmaüsgangers wie Hij was. Ze zagen iets nieuws waar ze mee verder konden. Er ging hun een licht(je) branden. Hij legde aan hen uit wat Mozes en al de profeten over Hem gezegd hadden. Hij legt uit dat zelfs de chaos een zin heeft: Lucas 24:26.. *moest de Christus dit niet lijden om in zijn heerlijkheid in te gaan?'*

Te vinden in boeken van Friedrich Weinreb

Marijke van Proosdij

4 mei viering in Sassenheim

Vrijheid geef je door...

Sassenheim, 4 mei 2017

Rond 18.00 uur hangen de vlaggen halfstok.
Vanaf 19.15 zie ik groepjes mensen
lopen en fietsen
richting het herdenkingsmonument.
Zelf ga ik ook op pad.

Koud is het, regenachtig met vrij veel wind.

Wanneer ik bij het monument aankom,
staan er al mensen,
opvallend: ook jonge kinderen.

Het fanfareorkest Adest Musica
staat in vol ornaat opgesteld.
Half acht spreekt de voorzitter
van de Oranjevereniging een
inleidend woord.
Dan is de beurt aan de burgemeester,
spreker en orkest wisselen elkaar af.
Klokke acht klinkt The Last Post
en wordt het nog stiller dan het al was.
De vlaggen en vlaggenlijnen zijn te horen.

Na twee minuten zet het orkest het Wilhelmus in.
Rondom mij begint men te zingen,
zowel het eerste als het zesde couplet.
Uiteraard zing ik mee.

Aansluitend aan het Wilhelmus
vindt de kranslegging en het defilé plaats.
Dan loopt men, "aangevoerd" door Adest,
in een stille tocht naar Het Onderdak.
Bij het monument werd al iets gezegd over
"De Steen".

In het Onderdak wordt verteld,
over de gevangenen in kamp Mauthausen
die graniet moesten hakken, benodigd
voor de grote gebouwen van Hitler.
Deze steen komt daar vandaan.

Er volgt een programma,
stemmige muziek gespeeld door Crescendo,
afgewisseld met beelden over en van de oorlog.

Een sobere, sfeervolle bijeenkomst.
De groep had groter kunnen/moeten zijn.
Weerhield de kou de mensen?

Slechts één "maar":

Er was totaal geen gelegenheid voor gesprek,
voor uitwisselen van herinnering en ervaring.
En dat was eigenlijk de
achterliggende gedachte van deze opzet.
Iet Valenduik

Viering Bevrijdingsdag

Op vrijdag 5 mei vanaf 10.30 uur was er een feestelijke bijeenkomst in De Hoeksteen om Bevrijdingsdag gezamenlijk te gedenken met koffie + toebehoren en een kort programma van muziek en poëzie. Jacques van Oosterom verzorgde de begeleiding van de (ook Vaderlandse) liederen die door iedereen uit volle borst werd meegezongen. Ook een eigen gedicht van Katrijne Bezemer, *'het liep toch nog goed af'* en een levensverhaal van de vader van Marianne Geervliet maakte deze morgen compleet. De 25 aanwezigen genoten van de sfeer en het lekkers maar vooral aan het einde van de Oranje bitter. Dank aan Katrijne Bezemer en Marianne Geervliet die dit mogelijk maakten. De foto's zijn door Jan Jager gemaakt.

Vrijzinnig Beraad

ZOMERACTIVITEITEN 2017

Dinsdag 20 juni: Internationale dag van de Vluchteling

Apostolisch Genootschap, Loevesteinlaan 170 (t.o. Almeloplein), Den Haag.
Aanvang: 20.00 uur, toegang gratis.

Op de internationale dag van de Vluchteling organiseert het Apostolisch Genootschap samen met andere Haagse Ambassades van Vrede een Themabijeenkomst Vluchtelingen. Tijdens een forumgesprek laten de deelnemers zien hoe zij streven naar samenwerking en integratie. De deelnemers zijn PAX voor Vrede, Vluchtelingenwerk Nederland, Woningcorporatie Vestia, het Apostolisch Genootschap, een Haagse wethouder en een wijkagent. Zo mogelijk gaan we in gesprek met vluchtelingen en/of statushouders. Het geheel wordt omlijst met zang en muziek.

APOSTOLISCH
GENOOTSCHAP

dinsdag 4 juli: 'Hadden wij de liefde niet' lezing ds. Antje van der Hoek.

Remonstrantse Gemeente, Laan van Meerdervoort 955, Den Haag.
Aanvang: 20.00 uur, toegang gratis.

In de oorlog schreef Etty Hillesum twee illegaal gepubliceerde brieven, die door het verzet werden verspreid om onderduikers een hart onder de riem te steken. In een daarvan staat een hartenkreet die te denken geeft "En ik meen dan ook, misschien kinderlijk, maar hardnekkig, dat deze aarde alleen weer iets bewoonbaarder zou kunnen worden door die liefde."

Etty Hillesums' hartenkreet is uitgangspunt naar de vraag hoe we onze kring van bekommernis - 'circle of concern', zoals de Amerikaanse sociaal filosofe Martha Nussbaum dit noemt - kunnen verruimen. Deze vraag is actueel in een globaliserende wereld waarin alles met alles verbonden is, ook waar het grote problemen als klimaatverandering en veiligheid betreft.

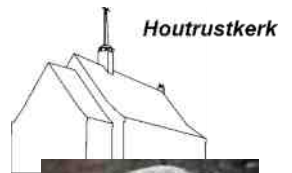
Remonstranten
Gemeente 's-Gravenhage

woensdag 5 juli: 'God en humor bij Herman Finkers' lezing ds. Karl van Klaveren.

Houtrustkerk, Houtrustweg 1 (hoek Beeklaan 535), Den Haag
Tijd: 15.00 – 17.30 uur. Toegang: 7,50 euro voor maaltijd en filmvertoning
Informatie en opgave: ds. Karl van Klaveren, tel. 06-11041992

In de zomer sluiten we het af seizoen met een dikke knipoog naar God, die toch hout snijdt. Herman Finkers heeft zich ontwikkeld tot een cabaretier die openlijk uitkomt voor zijn katholicisme. Dat is voor hem sterk verbonden met het absurde van het menselijk bestaan. Finkers geloof raakt het hart van zijn humor. We kijken naar een interview met hem uit de serie 'Het Vermoeden' (2006). Na de maaltijd (hopelijk in de tuin met mooi weer) vertonen we fragmenten uit zijn conferences, o.a. 'Na de pauze' (2007) waarin hij een nieuw spoor insloeg. Dit programmaonderdeel is onze bijdrage aan de vrijzinnige zomerontmoetingen in juli en augustus.

Woensdag 5 juli: Tobias Borsboom, pianoconcert

Apostolisch Genootschap, Loevesteinlaan 170 (t.o. Almeloplein), Den Haag.
Aanvang 20.00 uur. Toegang gratis

Tobias Borsboom, een inmiddels landelijk bekende pianist, geeft in het kader van een reeks klassieke concerten een pianoconcert. Mogelijk wordt het een pianoduo met Yukiko Hasegawa.

APOSTOLISCH
GENOOTSCHAP

Donderdag 13 juli: Sleutelen aan de mens - grenzen en kansen **Lezing door ds. Reinhold Philipp.**

Remonstrantse Gemeente, Laan van Meerdervoort 955, Den Haag.

Aanvang: 17.30 uur, aansluitend hapje en drankje. Toegang: vrijwillige bijdrage.

In deze lezing gaat ds Reinhold Philipp in op vragen rond het 'sleutelen' aan de mens: hoe verhouden techniek en ethiek zich tot elkaar daar waar het om het mensbeeld gaat? Hoe verandert wat we (technisch) kunnen onze kijk op wat we (ethisch) mogen? Wat zijn de kansen? Zijn er grenzen?

Woensdag 19 juli: De Kelten, feit en fictie

Lezing door ds. Marthe de Vries.

Vrijzinnigen NPB Wassenaar, Lange Kerkdam 46, Wassenaar

Aanvang: 15.30 uur. Aansluitend een drankje en een hapje

De Kelten is een verzamelnaam voor een groep stammen die aanvankelijk hun kerngebied hadden in Zuid-Duitsland en Noord-Zwitserland, maar uiteindelijk verdreven werden naar de randen van het Europese continent. Veel over deze stammen is in nevelen gehuld, want zij lieten zelf geen teksten na. Wij bezitten slechts archeologische vondsten en de berichten van hun tegenstanders. Wie waren de Kelten, welke invloed hebben zij gehad op de Europese cultuur? En hoe verhouden deze stammen zich tot de Kelten in Ierland en Schotland?

Donderdag 27 juli: Wandeling langs beelden in het Zuiderpark

Apostolisch Genootschap, Loevesteinlaan 170 (t.o. Almeloplein), Den Haag.

Tijd: 13.30 (inloop 13.00uur) tot 16.00 uur. Toegang vrij.

Het gebouw van het Apostolisch Genootschap ligt aan de rand van het Zuiderpark. Na ontvangst met koffie of thee maken we onder leiding van Hans en Joke Wolthuizen een wandeling langs de verschillende beelden die het park rijk is. De wandeling gaat over gebaande wegen (ook geschikt voor rollators).

APOSTOLISCH
GENOOTSCHAP

Woensdag 16 augustus: Werken van Barmhartigheid

Avond verzorgd door Coos Wentholt en Nelleke Kan

Doopsgezinde Kerk, Paleisstraat 8, Den Haag

Aanvang: 20.00 uur. Vooraf koffie, aansluitend een glaasje wijn.

Woensdag 23 augustus: Dostojevski, het nihilisme en onze tijd

Lezing door ds. Katrijke Bezemer, afgewisseld met Russische muziek.

Vrijzinnig Centrum de Hoeksteen, Rozenboomlaan 119, Voorburg

Tijd: 20.00 – 21.45 uur, toegang: gratis.

Dostojevski (1821-1881) is een van de grootste Russische schrijvers. Bij hem kom je het eerst het begrip 'nihilisme' tegen, wat hij als een kenmerk van zijn tijd zag. Hij beschrijft in zijn boeken diverse personages die in hun leven geen richting meer kunnen vinden. De nihilist zonder waarden is er ellendig aan toe maar vormt ook een gevaar voor de samenleving want alle aspecten van zijn dagelijkse leven worden door dit nihilisme gekleurd. Hij wordt veelal gedreven door afschuw en verbijstering voor zijn omgeving. Is er een lichtpunt te vinden? In onze tijd zijn ook veel heilige huisjes omgevallen en zijn veel mensen op zoek naar nieuwe waarden. Maar welke zekerheden zijn er nog buiten de traditionele christelijke geloofswaarden en zijn die wel wenselijk? Hoewel het nihilisme een serieus onderwerp is, kenmerkt Dostojevski zich als vernieuwend schrijver met geestige observaties.

AGENDA

JUNI

- do 1 10.30 u OntMoeting
- zo 4 10.30 u Kerkdienst Pinksteren, ds. K. Bezemer
m.m.v. het Hoeksteenkoor o.l.v. Frits
Muusse.
- di 6 14.00 u Latijnse Leeskring [(Nova) Vulgata] 10
slot. Aaltje Noordewierstr. 184,
2552 GD Den Haag/Loosduinen
- zo 25 10.30 u Kerkdienst, voorganger ds.K.Bezemer
m.m.v. het Hoeksteenkoor o.l.v. Frits
Muusse.

JULI

- di 4 14.00 u Griekse leeskring.(zie pagina 2)
- do 6 10.30 u OntMoeting

Colofon

Voorganger:

Ds. K. Bezemer,
Floris Versterlaan 23
2343 RV Oegstgeest
Tel.: 071 532 04 38
kbezemer@cistron.nl

Voorzitter:

S.J. van Proosdij
Tel.: 070 386 86 85
s.proosdij@kpnmail.nl

Secretariaat:

G. Vallenduuk - Visser,
Tel.: 0252 213 998
secretarishoeksteen@gmail.com

Penningmeester

M.P.E. Geervliet-
Struikenkamp
Tel: 070-383 15 15
penningmeesterhoeksteen@gmail.
com

Gebouw/verhuur:

J.J. Jager
Tel.: 06 206 175 39
jagerjjan@gmail.com

Contactpersonen

ziekenhuisopnamen:

Ds. K. Bezemer of
G. Vallenduuk - Visser

Redactie Stemmen:

G. Hornman-Oldenbeuving
M.van Proosdij-v.d. Beukel
H. van Wingerden
W. Toes

Eindredactie:

A.G. Spruijt
Tel.: 070 347 28 07
agspruijt@gmail.com

Bankrekeningnummer:

NL 93 INGB 0000 137735
Vereniging van Vrijzinnig Gods-
dienstigen te Voorburg

Maandblad Stemmen:

Op aanvraag via het secretariaat

Redactieadres:

stemmen@kpnmail.nl
Rozenboomlaan 119
2274 HK Voorburg

Website

www.vrijzinnigcentrumdehoek-
steen.nl

Inleveren kopij

Wilt u kopij voor het juli/augustus nummer a.u.b. insturen
uiterlijk 21 juni a.s. in Times New Roman pt.12 regelafstand 1
naar het redactieadres stemmen@kpnmail.nl
of naar Rozenboomlaan 119, 2274 HK Voorburg